Kis-Czell, 1902. IV. évfolyam. 29 szám. Vasárnap, julius 20.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

Községi takarékpénztárak.

A belügyminiszteriumban lázas munka folyik. A közigazgatás egyszerüsitésén dolgoznak. A kormányelnök vezetése alatt, a vármegyei tisztviselők meghallgatásával már a mult hónapban tanácskoztak a közigazgatás ezer meg ezer jogesete felett. Az anyagot most dolgozzák fel, hogy kész javaslat kerüljön a ház asztalára.

Lassan-lassan érvényre jut az elv: több szóbeliség, kevesebb irás; kevesebb forma, több lényeg.

A mai költséges, hosszadalmas eljárás helyett a jogkereső gyorsabban, olcsóbban s mert az uj eljárás közvetlenebb, bizonyosabban is jut igazához.

Lassan-lassan érvényesül ez az elv az állami gépezett minden részében.

A törvénykezés terén is ujjitás készül. Az uj bünvádi eljárás már megvan.

Készül a polgári törvénykönyv, az uj magánjog. A váltóper 1000 koronán alull subsztratummal kivétetik a rendes eljárás alul. Olcsóbb lesz, nem kell hozzá fiskális.

Az avult végrehajtási törvény helyébe uj novella lép, olyan, hogy a hitelező is megkapja a pénzét, de az adós se jusson teljesen tönkre.

Csak egy nem változik, a gazdasági helyzet.

De mit ér mindez, ha napról napra fogyunk, anyagilag tönkre megyünk?

Mit ér a közigazgatás egyszerüsitése, ha nem lesz aki a hasznát vegye?

Mit ér a végrehajtási eljárás olcsósága, ha már nincs mit lefoglalni, ha a nép nem birva a terheket, eladósodva, más hazába bujdosik s vagyonát dobra vereti a bank, talán éppen a nemzetiségi bank?

Földje megterhelve 10 százalékos adóssággal, küzd, dolgozik éjjel-nappal, a föld azonban nem hoz 10 százalék hasznot s nem képes jóllakatni azt a hatalmas molohot, a takarékpénztárt s ő a termelő, küzdelmes, verejtékes munkája mellett is éhezik, családjával együtt.

Mi baja a magyar gazdának? A drága pénz!

Pedig a pénz olcsó, ime takarékpénztár csak $4^1/_2$ százalékot fizet a betétért, a kölcsönért azonban 10 et vesz.

Évekkel ezelőtt látták már ezt.

Megindult a mozgalom, segiteni, javitani a helyzeten, társadalmi uton is. Agrárbankok keletkeztek.

Megindult a mozgalom, állami téren is.

A belügyminiszteriumban évekkel ezelőtt összeült egy anket. Tárgyaltak, tanácskoztak a nép nyomoráról, az eladósodott gazda helyzetének javitásáról, a módokról.

Világos elme, jóságos lélek megpenditett egy eszmét: a községek által állittassanak takarékpénztárak, ahol nem az anyagi érdek ? ?

Vártuk, hogy a közigazgatás ujjászervezése alkalmával, az évekkel ezelőtt megpenditett, de Isten tudja miért, a napirendről levett eszmét felszinre hozzák ismét.

Sajnos, lepi azt az aktát tovább is az idők pora.

Pedig fontosabb kérdés ez a világ minden egyszerüsitésénél.

Nézzük a mezőgazda életét, matematikai pontossággal ki lehet számitani, hogy a magyar gazda mennyi idő alatt fog teljesen tönkre menni, elzülleni vagy kivándorolni.

Ha a magyar kisgazda ma akár befektetés, akár vagyonjogi, örökösödési kérdések tisztázása miatt pénzhez akar jutni, kénytelen a takarékpénztárhoz fordulni, sőt mielőtt még az a kérdés eldől, hogy kaphat-e pénzt, fizet a banknak azért, hogy birtokát a kiküldött hivatalnok megtekinti, százakat fizet a különböző bizonyitványokért, a költséges, drága ügyvédi bekeblezésekért sokat. Fizet a kölcsönért 8 százalék kamatot, 2 százalék kezelési dijat, ez 10 százalék.

Hol az a föld, amelyik a hatalmas adó mellett 10 százalékos kamatot hoz?

A községi takarékpénztárak eszméje egységes volt.

Ime pár alföldi város, a Dunántulban pedig Pinkafő község létesit községi takarék-

TÁRCZA.

Az egi lény.

Már megint olyan sötét az én kapuczinerem, hiába beszél az ember ennek a mamlasz pinczérnek.

— Pinczér! hozza az ifjuság hetiközlönyét!

— Mit tetszik parancsolni, nagyságos uram?

— Hát a Magyar Figarót, nem érti meg az embert:

Minden boszant ezen a világon; tegnap is husz pengőt veszitettem a tarokkozásban; hát az egész világ ellenem szegődött? — ördöngös egy élet ez!

A kávéház rendesen megtelik a szombati vén asszonyokkal és elég nyomasztó a levegője is. Meg kell ezt is szokni, mivel kávéház nélkül el nem lehetek.

— Való-e, vagy csak képzelet? Éppen a szomszéd asztalnál ül egy „égi lény!“ Nem is lehet az más.

Oh ezek a szemek, a legszebb azurkék szinbe játszók, milyen ábrándosak, milyen szelid a tekintetük! Az a picziny száj és az apró fogak, mintha mindenike a ceyloni gyöngyök legszebb példánya lenne. A karcsu termet, a rózsás arcz, mind az igazi szépség és gyönyörüség.

Most már megváltozott az egész környezetem: a füstös levegő, mint mennyei félhomály tünt fel, melyben a bájos angyal ábrándosan tekint reám; az Auer-világitó mindmegannyi egy-egy csillogó, bolygó a mennyei hajtőrben; a vendégek egész serege pedig, mint [illegible] alattvalói a szépség e fejedelemnőjének.

Rajta csüng tekintetem és oh boldogság! Ő is reám tekint néha-néha . . . Nem tudom, talán csak képzelem, hogy reám mosolyog.

E mámoritó légben tölték vagy két órát, mikor egyszerre a szellemeknek virradóra fujtak, akarom mondani a gonosz szellemek közreműködésével eljött a válás pillanata. Mint mindenkor, ugy most is a vén anyóka okozta a bajt, az az anyóka, aki egész idő alatt mellette ült, sötét háttér gyanánt.

Felálltak. A leány még egy sokat mondó pillantást vetett felém és távoztak.

E pillantást nem tudtam megérteni; kövessem-e őket, vagy nem. Nem tudtam határozni.

Végre eltüntek. Nyomasztó lett a levegő, fölösleges minden, ami mellettem volt, kiálhatatlan lett e füst; siettem a szomszéd játékterembe, hogy a tarokkozással elüzzem a démonokat.

Mi sem természetesebb, mint hogy veszitettem; no de mi az, harminczpengő, hiszen áll a közmondás: aki szerencsétlen a játékban, szerencsés a szerelemben.

Ez a babonás mondás felviditott, ujjongtam örömömben. Azt képzeltem, hogy e bájos teremtés rózsás ajkaira ezuppanós csókot nyomhatok.

Szük lett már a kávéház; mennem kellett ki a szabadba, hogy lázasan lüktető szivemet a korai tavasz levegőjével lehütsem. Hiába, a balzsamos levegő, mint ittas embert tantoritott. Haza [illegible] lefeküdtem. [illegible] el-aludni. Forrongott képzeletem: előttem ült a vén anyóka, gunyos mosolyval ábrazatán, előtte a kis angyal, akinek csak szende pillantása tévelygett a környezeten, mintegy bocsánatot kérve az alkalmatlankodásért s ez az ártatlan tekintet, az igéző szemek annál csábosabbak voltak. Démoni gondolatok győtörtek: miért hagytam elmenni őket, miért nem kutattam lakásukat, talán nem látom viszont soha azt az aranyost. Izgatottságom nőttön-nőtt, majdnem tomboltam dühömben, hajamat téptem mérgemben, — fel kellett kelnem és rendetlenül öltözve menekültem a szabadba.

Végig jártam az utczákat, bolyongtam a ligetben, fáradtan kimerülten dőltem egy padra s mint valami hosszu, sikertelen harcz után, nyugalmat kivántam.

Már hajnalodott, az utcza élénkült, mikor hazaérkeztem és lefeküdtem, hogy aludjam, de agyamban irtózatos rémképek vonultak végig: csalódott voltam, tanulmányaimat elhanyagoltam, hazulról kitagadtak és sok minden más, amire már nem is emlékezem.

Dél volt, mikor felkeltem. Rendbe szedtem magam és étvágytalanul fogyasztottam el ebédemet

Két órakor már a kávéházban voltam. Mindenkinél tudakozódtam, vajjon nem ismerik-e azt a hölgyet, aki tegnap itt volt . . . pinczérektől, ismerősöktől, még a kaszirnót sem rejtettem

pénztárt s a legválságosabb időben is képes 6 százalék mellett kölcsön adni s mégis erkölcsi testület vezetése alatt álló banknak nem az volna a czélja, hogy részvényeseinek zsebét tömje, hanem gazdasági életünk fellenditése, a szocczialis kérdések megoldása.

A szomszédunkban van egy parányi állam; Románia. Ez a jóformán 30 eszten dős állam nem ismer más bankot, csak államit és nem is 10 százalékra adja ám a pénzt, de nem is vándorol ki ám az oláh paraszt onnan.

Minden községnek van alapja, egy kis jóakarattal, egy kis észszel minden község teremthet bankot, amelyik kölcsönt ad a megterhelt birtokra, vagy befektetésre.

És vajjon nem lehetne-e az 1877. XX. törvényen segiteni, hiszen már ugy is elavult?

Ez a törvény megengedi, hogy az árvák pénze ingatlanokra kölcsön adassék, az ingatlanok egyharmad értékét képviselő összeg erejéig.

Nem lehetne ezen a törvényen változtatni s kimondani, hogy ezentul kétharmad értékig adható kölcsön?

Avagy az árvák pénzére biztosabb egy magántakarékpénztár? Hiszen az sem ad többet 5 százaléknál.

A bürokrata urak talán felhozzák, hogy hátha visszaélések történnek az árvák pénzével?

Banális érv! Nincs elég felelős tiszt viselője a vármegyének? Szolgabiró, községi képviselőtestület, azoknak együtt és személyenkint vagyonuk?

Talán több garanciát nyujt a magán intézet?

[illegible]k, mert maholnap árvábbak leszünk az árvánál.

Mi a közigazgatás? A nemzet fizikai szellemi és gazdasági élete.

Nem az államnak, a kormánynak volna-e kötelessége tehát, hogy éppen most, mikor a közigazgatást ujjászervezik, foglalkozzék az annak keretébe tartozó gazdasági élettel is?

Szedjék csak elő az irattárból azt a hatalmas akta csomót, kész, egészséges javaslatot foglal az magában s állami fennhatósággal megvalósitani.

S ha majd 6 százalékos pénzhez jut a magyar gazda, bizonynyal nem fog kivándorolni, hanem itt marad és dolgozik s a gazdátlanul maradt falusi hajlékokba nem vonulhat be a külföld népe.

(Magyarság.) *P. F.*

A védő himlőoltásról.

A szülők egyik fontos kötelessége a gyermekek nevelésénél, hogy azokat idejekorán beoltassák és miután még ma is találkozunk olyanokkal, kik huzzák halaszszák és csak a kényszernek engedelmeskedve végeztetik az oltást; ennek fontosságáról óhajtok irni.

A védő himlőoltás, mint neve is mutatja, biztos gyógyitó eljárás a himlő ellen, bár volnánk oly szerencsés helyzetben, hogy egyéb betegségek ellen is ily biztos szerrel rendelkeznénk. A himlőt már a legrégibb korban ismerték és a legveszélyesebb betegségek közé sorozták, mert ez volt az a betegség, mely nem kimélt sem öreget, sem fiatalt, ijedtség, félelem voltak kisérői és ha már az életet néha meg is kimélte, nyomát megörökitette. A himlő rendesen járványszerüleg szokott fellépni. Ezen betegség ragályos bántalom, melynek káros hatása a betegek vérében, a kiütéstől eredő pörkben foglaltatik. Ragályozási képessége oly nagy, hogy olyanok is megkapják, kik a beteggel nem érintkeznek, hanem csak közelében tartózkodnak. Ezért valószinu, hogy a fertőzés lélegzése utján jön a szervezetbe. Fontos szerepet játszik itt azonban az egyéni hajlam és az ellenálló képesség, mely nem minden embernél egyenlő, mert sok ember tartózkodhatik a himlő beteg közelében a nélkül, hogy fertőztetnék, mig mások minden kimutatható ok nélkül fertőztetnek. A régiek is ismerték a himlő ragályosságát, de védekezni ellene nem tudtak. A védekezés egyedül a betegek elkülönitésében állott. Mig végre a himlő járvány folytonos pusztitásai alkalmával azt észlelték, hogy aki egyszer a betegséget kiállotta, az későbbi járvány esetén ettől ment maradt, továbbá a betegség lefolyása sokkal kedvezőbb volt, ha ez nem mint járvány, hanem csak szórványosan lépett fel. Ebből kiindulva arra a gondolatra jutottak, hogy mesterségesen idézzék elő a himlőt, járványmentes időben, mely ilyenkor enyhébben folyik le és igy járvány esetén mentesekké legyenek. Ezért a gyermekeket himlős beteg közelébe hozták, vagy a himlő bennékével beoltották. Miután azonban ezen eljárás nem volt veszély nélküli, mert sokszor sulyos himlő fejiődött utána, sőt egyes gyermekek áldozatul estek, sokan akadtak, kik az oltás ezen módja ellen küzdöttek. Mig végre Jenner Edward angol orvos megfigyelése alapján, arra a tapasztalatra jutott, hogy azok az emberek, kik fejés alkalmával a tehén tőgyén levő himlőktől esetleg fertőztettek, megbetegedtek ugyan, de ezen betegség enyhe lefolyásu volt, áldozatot nem kivánt, sőt járvány eseten egészségesek maradtak. Ezen megfigyelése után több gyermeket beoltott a tehén himlő bennékével és bebizonyosodott, hogy az ugyan könnyü megbetegedést okoz de a valódi himlő iránti fogékonyságot elöli; igy ketkezett a védhimlőoltás nyirokkal.

A himlő ellen való védő oltás azonban nem hat ki az egész élettartamra, miért is ezen eljárást ismételni szoktuk. Hogy mikor oltsuk a gyermekeket szerintem legalkalmasabb idő 4—6 hónapos korban, ha esetleg járvány uralkodik, tanácsos ezt előbb végezni. Az ujraoltást pedig 8—10 éves korban végezzük. Jenner ezen szerencsés felfedezése áldásos esemény volt az emberiségre, mit legjobban bizonyit a

---

megkérdezni; mindenkitől csak tagadó választ kaptam . . .

Leültem, végig lapoztam az összes illusztrált és nem illusztrált lapokat, de nem olvastam: minden egyes ajtónyitaskor nagyot dobbant szivem.

Négy óra lett, öt óra s még mindig nem [illegible] s azalatt folyton tünő[illegible]

[illegible] meg szem, meg elragadóbb volt, mint tegnap. Velem szemben ültek le és e pillanattól kezdve szememet róluk le nem vettem, figyeltem minden mozdulatukra, hogy amikor távoznak, gyorsan követhessem őket.

Ma is ép ugy, mint tegnap, néha-néha rám tekintett és mosolygott, én pedig folyton pirultam.

Félhétkor fizettek, én felkeltem és megelőztem távozatukat, hogy a vendégek előtt feltünő ne legyen; odakünn megvártam őket.

A leány rögtön észrevett és egy hálás mosolylyal köszönte meg érdeklődésemet.

Követtem őket; majd egy kirakat előtt álltak meg, majd meg valami utczai látványosság előtt s a leány minden alkalmat felhasznált, hogy élénk szemeivel felém tekintsen és mindannyiszor reám mosolygott.

Egyszerre megállnak, hosszasan beszélgetnek, a matróna befordul egy házba, mig a leány kissé gyorsabb lépésekkel tovább halad. Szivem hevesen dobogott, minden vér a fejembe szállt — s egy merész határozással mellete teremtem.

— Ezer bocsánat nagysád, engedje meg, hogy bemutassam magam, X. szigorló orvos vagyok; megengedi talán, hogy elkisérjem?

— Oh kérem, örömmel.

Boldogabb nem lehettem volna, mint e pillanatban. Együtt mentünk, én csak ugy szivtam be édes szavait. Csevegett köznapias dolgokról, mondott sok szépet, jót is, én meg folyton bókoltam, mint egy ügyetlen, szórakozott udvarló [illegible] lamerészséget [illegible]

Megállt egy földszintes ház előtt.

— Bocsánat uram, itt lakom, igen köszönöm fáradságát.

— Ez kegyetlenség nagysád; de ha esedezném, csak nyujtana alkalmat, hogy társaságát máskor is élvezhessem?

— Hát én nem bánom, szivesen látom, ha meglátogat, mikor nagynéném is otthon van, délután öt óráig, mert azután elmegyunk. A viszontlátásra!

— Megengedi nagysád, hogy már holnap meglátogassam?

— Kérem, szivesen.

— Oh, kezét csókolom, a viszontlátásra!

Egy hétnek vagy hónapnak tünt-e fel e rövid nap, nem tudom, annyi azonban bizonyos, hogy nehezen érkezett el a három óra, mikorra látogatásomat terveztem.

Bekopogtam. Nagynénje fogadott Nagyon háziasan volt öltözve es miután üdvözölt, tudomásomra adta, hogy valamivel későbbre várta látogatásomat; azután bocsánatot kért, hogy toilette váltás miatt egy pár percig távolmaradhasson és az ajtót mutatta, hol Aranka, az én hájos angyalom [illegible]

Beléptem. Aranka elém jött és viszont üdvözölt.

Beszélgettünk aztán sok közömbös dologról mentegetődztem merész lépésemért és ő mosolyogva megbocsátott. Kitártam egész ideális lelki világomat; ő pedig szánalmas pillantást vetett bizonytalan jövő felé, ma még megelhetek, mert szüleim vagyonosak, de a holnap . . . jövő titka.

— Azért, uram, előrelátónak kell lenni és a jelenben gondoskodni a jövőről; akárhány ilyen gazdag család van, ahol a pénz elég bőségesen kijut még a jövőre is és mégis biztositják a gyermekeket: ön, uram, rendelkezik a jelenben ilyen kis összegekkel, könnyen nélkülözi azokat és a jövőre biztosithat velük magának egy igen nagy összeget; nagyon ajánlom önnek e módot, különben, hogy megkönnyitve legyen a dolog, mindjárt hozok önnek megfelelő blankettákat.

— Nézze csak, ezek azok, töltsük ki és ön csak alá fogja irni s biztositva, van 2000 frtra.

Nagyot néztem a váratlan fordulaton, de szó nélkül aláirtam az ivet, a hölgyecske pedig szomoruan, lesütött szemmel folytatta:

— Bocsánat, uram, hogy ide fárasztottam, de tudja, kérem, a világszája rosz, én a férfiakat fel nem keresheted, a megélhetés sulyos feladata pedig megkivánja, hogy én önökkel érintkezzem, ne vegye tehát rossz néven . . . Különben bemutatom magam: én az F . . . biztositó-intézet ügynöknője vagyok.

Komáromi Manó.

statisztika és az a körülmény, hogy minden államban egymásután behozatott a kényszeroltás. Az angalok azzal rótták le hálájukat e nagy férfiuval szemben, hogy szobrot állitottak emlékére Londonban, mi pedig rójjuk le hálánkat azzal iránta, hogy ne találkozzunk olyanokkal, kik csak a kényszernek engedelmeskedve, büntetéstől félve oltják be gyermekeiket, hanem áthatva ezen kipróbált és tudományos uton beigazodott vivmánytól, minden utógondolat nélkül oltsuk be gyermekeinket.

Dr.

HIREK.

— **Népünnepély.** A kis-czelli ipartestület, ma, vasárnap, a dömölki apátságnak a Marczal folyó közelében levő majorjában, boldogult Hollósy Jusztinián dr. volt kis-czelli apát emlékének meg ünneplésére népünnepélyt rendez. Kezdete délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a „Korona" szálloda nagy termében fog megtartatni.

— **Esküvő.** Rózsa Sándor kis-czelli fiatal rőfös és divatáru kereskedő, ma vezeti menyeret alá [illegible] ban Nobel Mariska kisasszonyt, Nobel Armin pápai nyomdatulajdonos és könyvkereskedő kedves müveltségü leányát.

— **Zsurnalisztika.** A Körmenden megjelenő és 20-ik évfolyamát élő „Rábavidék" czimü hetilap, folyó hó 15-től kezdve hetenkint kétszer, szerdán és vasárnap jelenik meg. Előfizetési ára marap a régi: 8 korona.

— **Tüzoltószövetségi gyulés.** A vasvármegyei önkéntes tüzoltó-egyletek szövetsége, mint azt már egy izben közöltük is nemrég lapunkban, a jövő, augusztus hó 10-én tartja ez évi rendes X. közgyülését Jánosházán. E gyülésre a vármegye összes tüzoltó-egyleteit, valamint a tüzoltó ügynek minden partolóit meghivja az elnökség. A jánosházai önkéntes tüzoltó-egylet, élén népszerü elnökével, magyari Kossa Gusztáv gyógyszerészel, már most erősen buzgólkodnak, hogy a nagy számban érkező vendégek kellemes emlékkel távozzanak Jánosházáról. A közgyülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. (Délelőtt 11 órakor.) 2. Dr. Károlyi Antal orszgy. képviselő urnak a szöv. elnökségről leköszönése. 3. Elnökválasztás. Az uj elnök székfoglalója. 4. Titkári jelentés a szövetség ügyeiről. 5 Választmány jelentése a pénztár állásáról. 6. Költségvetés megállapitása. 7. Barabás István előadása a tüzoltóságok ténykedéséről. 8. A jövő évi közgyülés helyének meghatározása. 9. Előzetesen beérkezett inditványok, esetleg felszólamlások tárgyalása. 10. A megüresedett felügyelői állások betöltése. 11. A köz- [illegible] gyülés [illegible] tartatik, a választmány fog ülésezni [illegible] ugyanez alkalommal fogja a jánosházai önkéntes tüzoltó-egylet is 25 éves fenallását — összekötve zászlószentelés és a szolgálati érmek kiosztásával — ünnepelni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Augusztus 9-én a d. u. 3 órai, valamint az esti $7^1/_2$ órai vonatnal az érkező vendégek fogadtatása és elszállásolása. 2 Esti $8^1/_2$ órakor az őrtoronyról kiinduló fáklyás menettel tisztelgés a zászlóanya ő méltóságánál s a szövetség elnőkénél; annak befejeztével ismerkedési estély a Benyó-féle kerti helyiségben. 3. Augusztus 10-én reggeli 5 órakor ébresztő. 4. Augusztus 10-én reggeli fél 6 órakor a netán még érkező vendégek fogadtatása a vonatnál és elszállásolása 5 Augusztus 10-én reggeli fél 8 órakor gyülekezés az őrtanyán. 6. Augusztus 10-én reggeli 8 órakor felvonulás a Szent-Vendel kápolnában tartandó Istentiszteletre, mely alkalommal az egylet zászlója is felszenteltetik. 7. Zászlóanya ő méltósága s a koszorus leányok felvezetése a kápolna melletti téren emelendő sátorhoz s ugyancsak itt tartatik meg a szent-beszéd is, melyet a szeg-beverés s a helybeli egylet által a zászlónak birtokba vétele fog követni. 8. Fél 11 órakor ugyanaznap a vármegyei tüzoltó szövetség választmányának ülése a Társaskör helyiségében; ezt követi nyomban ugyanott a szövetségi közgyülés s ennek bezartaval a helybeli tüzoltó-egylet tagjainak a szolgálati érmek kiosztása, a vármegyei szövetség elnöke által. 9. D. u. 1 órakor társasebéd a Korona vendéglőben. 10. D. u. 3 órakor a helybeli egylet gyakorlatának bemutatasa. 11. D. u. $4^1/_2$ órakor kivonulás az „alsó erdőben" tartandó népmulatságra, melynek változatossa és eléggé érdekessé tételéről gondoskodva leend.

— **A fösvény tőkepénzes.** A napokban egy jó képü falusi mándlis atyafi állt meg a Kossuth Lajos-utczában egyik borbély üzlet előtt és az üzlet ajtóban álló segédtől a járdán megállva kérdezte: Hallja-e, mennyiért borotválnak meg? Az atyafi kedvező választ kapott s bement, előbb azonban kbelől 20.000 koronáról szóló takarékbetét könyvét begyömiszelte a „kellébe". Hogy ő sem fog a gavallérsága miatt sohasem tönkre menni az bizonyos.

— **Veszedelmes foghuzás.** Vaslakon régen foglalkozik Lopics Ferencz foghuzással s mivel egy foghuzásért csak husz fillért szamitott, seregestül látogatták mütermét, melyet az istálló melletti pajtaban állitott fel. Lopics több fognak kihuzásánál árleengedést is eszközölt pl. 5 fognak eltávolitásáért csak 50 fillért számitott. A minap dagadt arczczal állitott be hozzá Lopics Iván ralamoni lakos a fogorvoshoz s egyik odvas fogát akarta kihuzatni. A fogorvos a földre ültette pátiensét, ennek fejét a térde közé szoritotta s olyant rántott a fájós fogon, hogy kevésbe mult, hogy az álkapcsot is ki nem rántotta. A rosszulsikerült foghuzas most a járásbiróság naplójaba van beiktatva s legközelebb elveszik a hires foghuzónak kedvét a foghuzástól.

— **Boszus gazda.** Kis Kálmán belső vathi lakos megparancsolta Herhath János cselédjének, hogy az istállóban borjuját azonnal kösse meg. Minthogy a szolga azonnal nem tett eleget parancsának. Késével megtámadta és [illegible] karját megszurta.

— **Hal helyett récze.** Tóth Vendel [illegible] Pokorni Tamás nemes-dömölki lakosok a mult héten kimentek a Marczal vizére halászni. A halászat azonban nem igen kedvezett nekik. Tehát ugy kárpótolták magukat, hogy a Márczalban lévő réczéket fogdosták össze és azokat megfojtogatták. Ezt azonban észre vette Festes Imréné, midőn nevezettek látták, hogy őket tetten érték, a réczéket vissza dobták a vizbe — a szegény asszonyt pedig megverték. — Tettesek feljelentettek e biróságnál.

— **A harag vége.** Németh Sándor ostffiasszonyfai lakos több izben megintette özvegy Szele Lászlónét, hogy a mosodó vizet ne öntse háza falához, mert az azt elpiszkitja. A harczos Szeléné bizony nem engedett, hanem tovább is leöntötte szomszédja falát. Németh Sándor mikor ezért ismét kérdőre vonta, Szeléné Németh Sándort szenyes vizzel szemközt öntötte. De Németh sem volt rest, Szelénével rövidesen elhánni, jól elpáholta. Majd a biróság vet véget haragjuknak.

— **Tolvaj leány.** Tarr Anna nemes-dömölki illetőségü kéjnőt, lopásért a biróság már régebben körözteette, f. hó 9-én sikerült a jánosházi csendőrsegnek Keszthelyen elcsipni. Kit, miután pedig évi 800 korona segélydijjal; a posta- és távirda-tisztképző tanfolyam szabályzata által előirt szakviszga sikeres letételével pedig igényt szereznek a X. fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. t.-cz-ben meghatározott illetményekkel javadalmazott posta- és távirdatiszti állásokra.

— **Az erdősités hazánkban.** A csupasz hegyek és egyéb, erdőknek alkalmas kopár területek beerdősitése fokozotabb tevékenységgel folyik. Darányi földmüvelésügyi miniszter rendeletére az idén is több csemetenevelő telepet rendeztek be, melyeknek szama ezzel huszonhárom-ra szaporodott. A folyó évben 107 millió csemetét neveltek az állami telepeken, míg a magántelepeken 151 milliót. A mesterséges beerdősités ez évben 31.641 holdra terjedt ki.

— **A lélek szava!** Édes teremtőm! engedd ha Kálmán férjem lesz, hogy hűsége oly örök, tartós legyen, mint az a sárga fuzős czipő, amit Lövenstein J. és fiaitól 2 frt. 40 krért vettem Kis-Czellben.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Tek. Német Márkus urnak, mint az Adria biztositó-intézet kis-czelli főügynökének, Kis-Czell.

Alulirott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a f. hó 14-én nálunk kiütött tüzvész alkalmával a tulajdonomat képező pajta leégett, mely az Adria biztositó-intézetnél volt tüzkár ellen biztositva; a biztositási összeget én már a tüz után 4 nap mulva teljes összegben minden levonás nélkül megkaptam, miért is ez uton fejezem ki köszönetemet a fenti intézetnek és egyszersmind polgártársaimnak figyelmébe ajánlom.

Ság, 1902. julius 16.

Pethő Miklós.

Nyilatkozat.

Alólirottat, nőm, szül. Marton Mariska nemes-magasiban lakó szülei, Marton Sándor és neje ország világ előtt azzal vádoltak meg, hogy német én meggyilkoltam. A vizsgálatot ezen aljas vád következtében a biróság meginditotta és én igazoltam, hogy nőm, szül. Marton Mariska, az én beleegyezésemmel folyó évi május hó 27-én ment el *önakaratából* Amerikába. Ezzel tehát a félkegyelmü Marton Sándor által elenem koholt aljas gaz vád elesett. Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, egyuttal tudatom azt is, hogy Marton Sándor ellen, ügyvédem, dr. Porkoláb Mihály ur utján a bünvádi eljárást e gaz rágalma miatt az illetékes biróságnál meginditani kertem.

Dömölk, [illegible] Győző.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi alkálikus természetes savanyuvíz

MINT NYALKA OLDÓ SZER

ugy magában, mint meleg tejjel vegyitve Köhögésnél, rekedtségnél, tüdőhurutnál stb.

legjobb gyógysikerrel ajánltatik.

Nehezen emésztő, gyomornurutnál kitünő hatása van!

Főraktár:

12—20. GAYER GYULA czégnél.

MEGVAN!

ezzel kezdte sok sok beteg, a ki a **Vértes**-féle **Sósborszeszt** (Ferenczpálinkát) száz meg százféle nyavalya ellen használta és használat által **megszabadult a bajától**. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még minden nap a posta, — urtól parasztól — hazánk minden részéből ugy mint a külföld legtávolibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomtatnánk, de csak az utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, a ki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás**: **koszvény, csuz, meghülés, nyilamlan, szurás, szaggatás** ellen, **fejfájas, bénulás, ficzamodás, gyuladás, daganatok, mell-** és **torokbántalmak** ellen. — **Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász** meg minden járó-kelő ember elfáradt lábaiba uj erőt önt. — Mint kitünő kellemes **piperecikk** a legjobb szolgálatot teszi a **fejhőr** erősitésére, elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat fogat tisztitó szájvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, roszullét, fej fájás** ellen, mint kellemes **üditő ital** stb. Különösen Isten áldása arra felé, a hol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az alföldön, — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok káros bacillusokat és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segit végül. Belsőleg egynehány csepp vcendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerüen bedörzsöljük, hogy a bal elmuljék.

Nem csoda tehát, hogy az a ki ezen **legkitünőbb, legmeghizhatóbb** és **mindenre jó** házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem és **semmi más!**

Mi a különbség a **valodi Vértes**-féle Sósborszesz — a mely 30 filléres, 1 és 2 koronát üvegekben kapható — és a hatástalan utánzatok közt?

Védjegy.

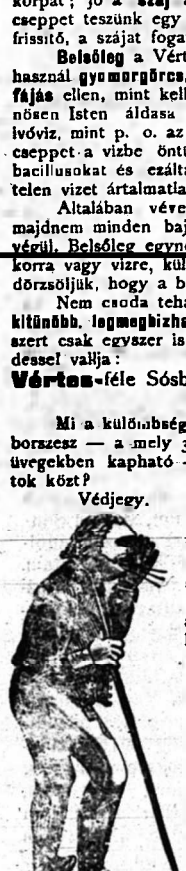

Megismerjük a következőkről:

A 30 filléres üveg hosszukás, nyégszögletes és 10 darab van a skatulyában; az 1 és 2 koronás üvegek hosszukásak, laposak és az egyik keskeny oldalán „**Vertes**", a másikon „**Lugos**" be van égetve és minden üvegnek külön skatulyája van. Azonkivül az 1 és 2 koronás üvegek skatulyája mind a két végén olyan jegygyel van lezárva, a melynek közepén a „Vértes" név látható.

Mind a három üvegnek a **czimkéjen** (czéduláján) az ide baloldalra nyomott kiabáló parasztemberke a védjegy van [illegible] a két oldalán.

Az üveg **dugóján** valamint **ónkupján** (czüstjén) „Vértes Lugos" szavak vannak beégetve, bepréselve.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt **sehol** sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, 1 és két koronás eredeti üvegekben.

A Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyet nemcsak itthon, hanem külföldön is mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende-, Róma-, Páris- és **London**-ból az ottani kiállitáson **első dijakkal**: diszoklevéllel diszkeresztttel és aranyéremmel lett kitüntetve. 1 egyszerü üveg **Vértes**-féle Sósborszesz, kimerito használati utasitással együtt, 1 kor.; 1 dupla üveg, 2½-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü, 2 kor.; 1 próbaüvegecske 30 fil. Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriákban és füszerkereskedésekben, **Kis-Czellben**: **Nagy** Gyula ur füszerkereskedésében, egyáltalán ott, hol plakát a fenti védjegygyel látható, valamint közvetlen:

Vértes és Társa Lugoson.

9—10 kozmeticai és vegyészeti gyárban.

ROSENTHAL LIPÓT

mezőgazdasági és varrógép raktára, saját lakatos és gépjavitó műhelye

Kis-Czell, (Szent-Háromság-tér.)

Ajánlja dusan felszerelt mezőgazdasági és varrógép raktárát. Raktáron csakis kitünő minőségü gyártmányokat tart. Elad: **kedvező** fizetési feltételek mellett, **jutányos, mérsékelt, versenyképes** árakon.

Saját lakatos és gépjavitó műhelyében elfogad **bármiféle** gépek javitását és azt teljes kezesség mellett végezteti.

Vizmentes ponyvák és gépszijak nagy raktára.

3—26

Szőllő!!!

KITÜNTETVE		Pápa . . .	1901
Pozsony . .	1900	Sopron . .	1901
Győr	1900	Kassa . . .	1901
Temesvár . .	1901	Budapest . .	1902

Majoros Antal

az „Unicum" szőllőpermetező-anyag, kénlap és kénező-kupakok készitője

Győrött (Nádorváros.)

-I- **Szőllősgazdák és kertészek szives figyelmébe** -I-

Az általam készitett

„UNICUM" szőllőpermetező-anyag

több szőllősgazda és kertész által kipróbáltatott és jónak bizonyult teljes hatása és olcsó ára által.

A szőllőnél, mert meggátolja a peronospora továbbterjedését és teljesen megöli.

A rossák, disecserjék és gyümölcsfáknál pedig, mert teljesen megöl minden néven nevezendő hernyót, rovart és kukaczot, mely azokon élősködik.

Miért is ajánlom, hogy az általam készitett „Unicum" nevü, nevemmel ellátott permetezőanyag senki házánál ne hiányozzék, mert ez pótolhatatlan veszteség. Kezelése egyszerü, 100 liter vizhez elegendő

1 csomag 650 gramm ara 56 fillér.

Ajánlom az általam és saját módszerem által készitett mirenymentes kénlapokat, melyek kétszer forralt kénből készülnek és finom karton lapra vannak huzva. — Csomagonkint 15—20 drb. ára 28 fillér.

Ugyanezen kénlapokhoz készitek kénező-kupakot is, melylyel minden kénlecsö[illegible] darabonkint.

Mindenhez kellő utasitás van mellékelve.

Kapható: Kis-Czelben Gayer Gyula és Nagy Gyula urak üzletében. Einbeck János urnál Sárvár. 5—5

Rumpold János

férfi szabó-mester.

bel- és külföldi szövetek nagy raktára

10—10 **PÁPA**

Fő-tér 12. Hanauer-féle ház.

Készit legujabb angol és franczia divatu uri ruhákat, valamint kitünő szabásu magyar ruhákat; **papi palástokat, reverendakat, czimádákat**, különféle **livre öltönyöket** magyar és német kivitelben, mérsékelt, jutányos, versenyképes árakon.

Gyaszruhák 24 óra alatt készülnek műhelyemben.

Vidéki megrendeleseket szigoru pontossággal teljesit.

Minták ingyen és bérmentve küldetnek

544—1902. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A somlyóvásárhelyi vallás alap tulajdonát képező Mihalyháza község határán fekvő Tima pusztai gazd. épületek helyreállitási munkálatai 3747 kor. 97 fillért engedélyeztetván, ezen munkálatok biztositása iránt *folyó évi julius hó 31-en* d. e. 10 órakor a somlyóvásárhelyi gazd. felügyelőségnél zárt irásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni szándékozók azzal értesitetnek, hogy az 1 koronás bélyeggel és 375 kor. bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikban, melyek az árlejtés megkezdése előtt alulirt felügyelőségnél adandók be, az elengedett % szám és betüvel világosan kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Utó távirati vagy a feltételektől eltérő és későn érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek és a költségvetés alulirott felügyelőségnél megtekinthetők.

Somlyóvásárhely, 1902. julius 15.

1—2 **Kir. Közalap gazd. Felügyelőség.**

2068—1902 tkv.

Árverési hirdetmény-kivonat.

lakos alperes ellen lefolytatott közösség megszüntetési rendes perében, az 1902. évi 68. sz. a. kelt jogerős első biróságí itélet alapján és a kérelem következtében a közösség megszüntetését czélzó ujabbi árverés, az 1902. évi junius 9-én megtartott árveresnak, Joszt János által beadott utóajánlat folytán való hatályon kivüli helyezésével az 1881. LX. tcz. 204. alapján és a 144. 146. §§. értelmében a kis-czelli kir. jbiróság területén levő a simonyi-i 276. sz. tjkvben A + 385. hrsz. alatt foglalt 208. sz. házas ingatlanra 672 kor. megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartassára határidőül 1902. évi augusztus hó 6. hatodik napjának délelőtt 9 órája Simonyi községházához kitüzetik.

A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénz fejében a biró di kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai három hó alatt az első árverés napjától 30, a masodik 60, a harmadik 90 nap alatt fizetendők le.

Az árverési feltételek alulirott tkönyvi hatóság és Simonyi községházánál tekinthetők meg.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság Kis-Czellben, 1902. évi junius hó 25-én.

László kir. albiró.

Nyomatott a „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1902.